

Nr 11

Försvarsutskottets betänkande med anledning av motion angående beslutet om utvidgning av Remmene skjutfält.

I motionen 1973:1116 av herr Korpås m. fl. (c) angående beslutet om utvidgning av Remmene skjutfält har hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär

1. att en utredare tillsättes med uppgift att tillsammans med företrädare för befolkningen gå igenom den hittillsvarande handläggningen och förutsättningarna för ett fortsatt förverkligande av riksdagens beslut och fortlöpande öppet redovisa resultatet,

2. att pågående åtgärder kring utvidgningen av Remmene skjutfält tills vidare avbrytes samt

3. att, om skäl därtill visar sig föreligga, förslag förelägges riksdagen om komplettering eller ändring av dess beslut av den 12 maj 1971.

Motionen

I motionen konstateras att den delegation som tillsatts för att genomföra nödvändiga markförvärv i samband med utvidgningen av Remmene skjutfält har fått arbeta under mycket stora svårigheter. Mellan 150 och 200 fastigheter torde mer eller mindre beröras av utvidgningen. Avtal har emellertid hittills endast träffats om förvärv av fem små fastigheter, av vilka endast en ligger helt inom utvidgningsområdet.

I detta läge har man nu beslutat om expropriation över hela området och ägarna till de inemot 200 fastigheter som helt eller delvis berörs av utvidgningen har i december 1972 fått en skriftlig förfrågan om man "är beredd/inte beredd att förhandla med Skjutfältsdelegationen Remmene om försäljning till Kronan av mig ägd mark, som skall ingå i Remmene skjutfält". Som avslutning på själva skrivelsen står det: "Om delegationen inte erhållit svar på sin förfrågan före den 15 januari 1973, måste delegationen utgå från att Ni inte önskar förhandla om någon försäljning till Kronan och måste då vidtaga åtgärder för förvärv av marken enligt bestämmelserna i expropriationslagen."

Antalet fastigheter och fastighetsdelar är mycket stort och alla åtgärder kommer enligt motionärerna att vidtas under motstånd från de drabbade. Processen kommer att ta många år med tragedier och kränkningar av mänsklig värdighet på båda sidor. Skall en sådan utveckling undvikas, måste — framhåller motionärerna — samhällsorganen närma sig hela ärendet på nytt och vinna befolkningens förtroende genom att tillsammans med företrädare för den gå igenom den hittillsvarande handläggningen och planerna för fortsättningen och fortlöpande öppet redovisa resultatet.

Utskottet

Det har utvecklats en viss praxis vid inlösen av mark för försvarets räkning. Man försöker — efter värdering av mark och eventuella byggnader — få till stånd en uppgörelse med markägarna på frivillig basis. Om man inte kan komma överens om villkoren för en marköverlåtelse, blir nästa steg att begära tillstånd av Kungl. Maj:t till expropriation av området. En sådan ansökan — eller ett meddelat expropriationstillstånd — hindrar inte att förhandlingarna fortsätter intill dess ersättningsfrågan har avgjorts.

Den normala gången vid inlösen av mark förutsätter dock att kontakt kan etableras med dem som berörs av tillämnade markförvärv. Den delegation som tillsattes efter riksdagens beslut i maj 1971 om en utvidgning av Remmene skjutfält har uppenbarligen haft betydande svårigheter när det gällt att komma till tals med markägarna. Sävitt utskottet kan finna beror detta till en del på missförstånd från markägarnas sida beträffande delegationens uppgift. Utskottet finner det angeläget att slå fast att delegationen endast har att förhandla med markägarna om förvärv av den mark som behövs för utvidgningen. I uppdraget ingår däremot inte att med markägarna diskutera det bakomliggande beslutet.

Svårigheterna för delegationen har tidigare påtalats i motionen 1972:954. I denna framfördes krav på en omprövning av 1971 års riksdagsbeslut. Efter förnyad genomgång av fallet konstaterade utskottet (FöU 1972:8), att vad som anförts i motionen 1972:954 inte motiverade en ändring av beslutet. Motionen avslogs av riksdagen.

Enligt uppgifter som utskottet erhållit från delegationen berörs sammanlagt ca 120 markägare av Remmene-beslutet. I ett 60-tal fall medför utvidgningen av skjutfältet endast obetydligt intrång för markägaren. Hela brukningsenheter berörs endast i 10 fall.

För att få en samlad bild av förhandlingsläget tillskrev delegationen i december 1972 inalles 90 markägare med begäran om uppgift huruvida de var beredda att medverka till en frivillig överenskommelse eller ej. Delegationen, som önskade svar på sin förfrågan inom viss tid, framhöll i skrivelserna att den — om svar uteblev — måste utgå från att vederbörande inte önskar förhandla om någon försäljning till Kronan och då nödgades vidta åtgärder för förvärv av marken enligt bestämmelserna i expropriationslagen. Några åtgärder av detta slag har ännu inte vidtagits.

Utvidgningen av Remmene skjutfält har dragit ut på tiden. Ett bifall till motionen 1973:1116 skulle medföra en ytterligare fördröjning på obestämd tid. Beslutet angående Remmene bör stå fast och det finns enligt utskottets mening ingen anledning att avbryta delegationens arbete för att — som motionärerna föreslår — utreda den hittillsvarande handläggningen och förutsättningarna för ett fortsatt förverkligande av riksdagens beslut.

Med hänvisning till vad ovan anförts avstyrker utskottet bifall till motionen 1973:1116.

Utskottet vill erinra om att delegationen har Kungl. Maj:ts uppdrag att verkställa riksdagens beslut om utvidgning av Remmene skjutfält genom markförvärv. Det ankommer på Kungl. Maj:t att övervaka att förvärven genomförs och att förfarandet därvid inte avviker från gällande föreskrifter och allmänt tillämpade regler.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:1116.

Stockholm den 6 mars 1973

På försvarsutskottets vägnar

PER PETERSSON

Närvarande: herrar Petersson i Gäddvik (m), Gustavsson i Eskilstuna (s), Gustafsson i Stenkyrka (c), fru Eriksson i Stockholm (s), herrar Gustafsson i Uddevalla (s), Öhvall (fp), Glimnér (c), Pettersson i Lund (s), Gustavsson i Nässjö (s), Gernandt (c), Karl Bengtsson i Varberg (fp) och Oskarson (m).

